

Koledžas un bakalaura līmeņa absolventu īss raksturojums

Izglītības un zinātnes ministrija

Koledžas un bakalaura līmeņa studiju absolventi veido lielāku daļu - 71% - no visiem absolventiem. Tā kā lielākoties tā ir pirmā izglītība, kas ir būtiska absolventa iekļaušanai darba tirgū, ir svarīgi izdarīt informētu izvēli par studijām.

Šis kopsavilkums sniedz salīdzinošu informāciju par koledžas un bakalaura līmeņa studiju absolventu ienākumiem un nodarbinātību, sadalot to pēc augstākās izglītības iestādēm un izglītības tematiskām grupām.

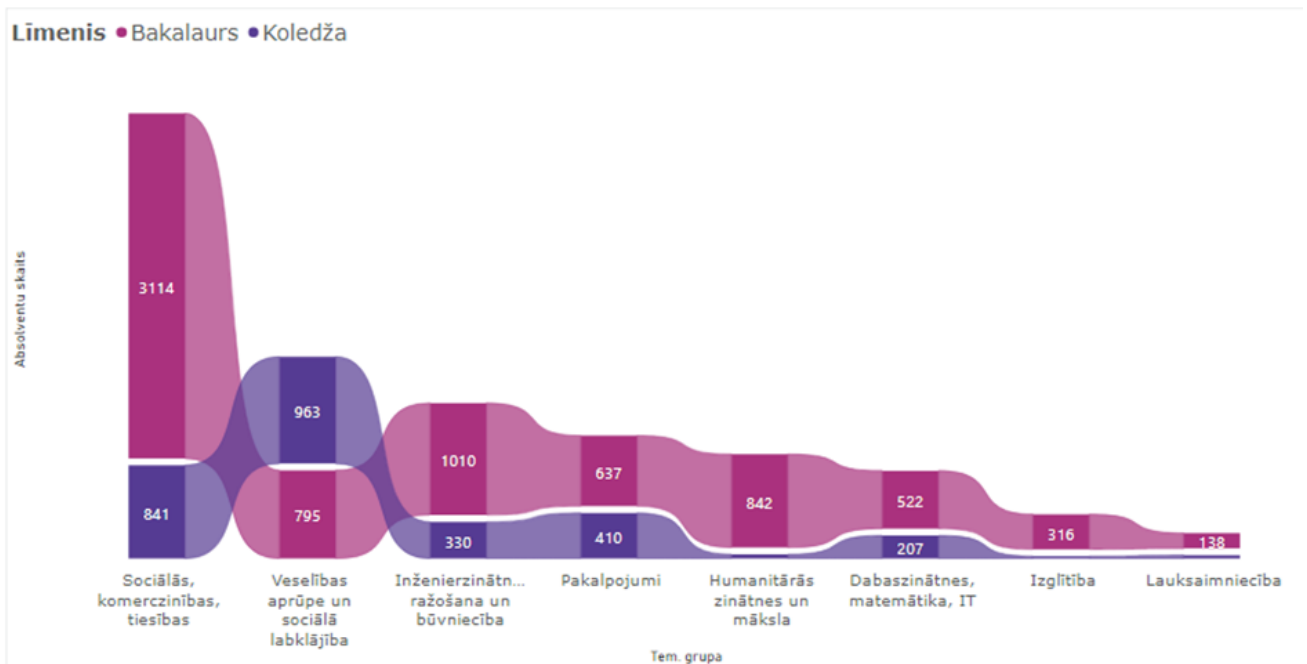
Kopumā, nodarbinātība ir augsta gan koledžas, gan bakalaura studiju absolventiem, ko lielā mērā noteica darba ņēmējiem labvēlīgais darba tirgus datu iegūšanas posmā. Vienlaicīgi, pastāv atšķirības darba tirgus iznākumos starp dažādu institūciju absolventiem, tai skaitā tās pašas tematiskās jomas ietvaros.

Puse no 2017.gada absolventu kopas bija bakalauri, absolvējuši kādu no 28 Latvijas augstskolām, un gandrīz katrs otrais bakalaurs ir apguvis kādu no sociālo, komerczinību un tiesību jomas studiju programmām. Ņemot vērā, ka saskaņā ar Ekonomikas ministrijas vidējā un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm šajās jomās tiek prognozēta speciālistu pārprodukcija, aicinām reflektantus rūpīgi apdomāt savu studiju izvēli.

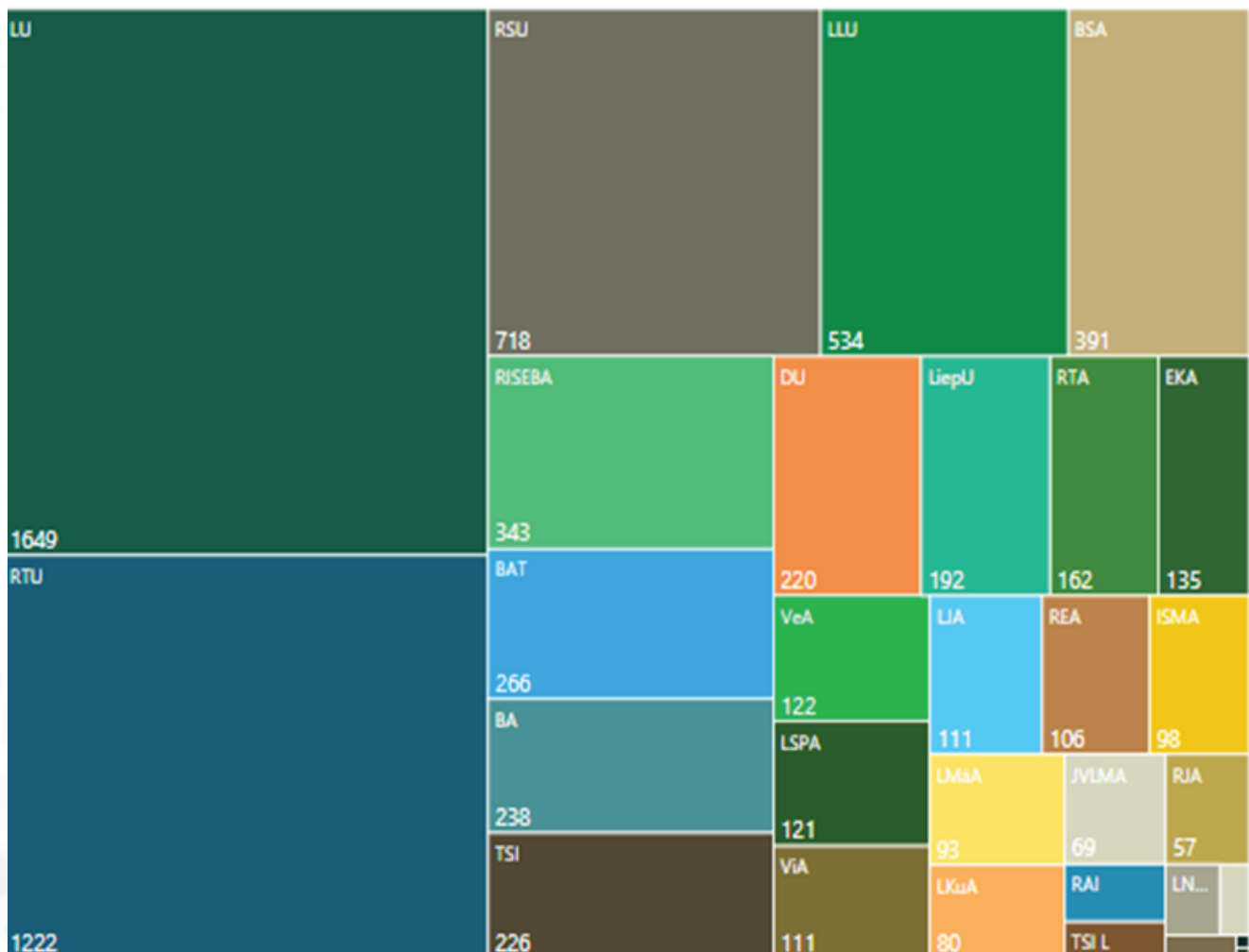
Koledžu absolventi veido piekto daļu no 2017.gada augstākās izglītības iestāžu diploma ieguvējiem. Tie ir absolvējuši kādu no 40 augstākās izglītības iestādēm Latvijā, un katrs trešais koledžas absolvents ir apguvis kādu no veselības aprūpes un sociālās labklājības tematiskās grupas programmām, pēc kuru absolventiem arī turpmāk tiek prognozēts pieprasījums.

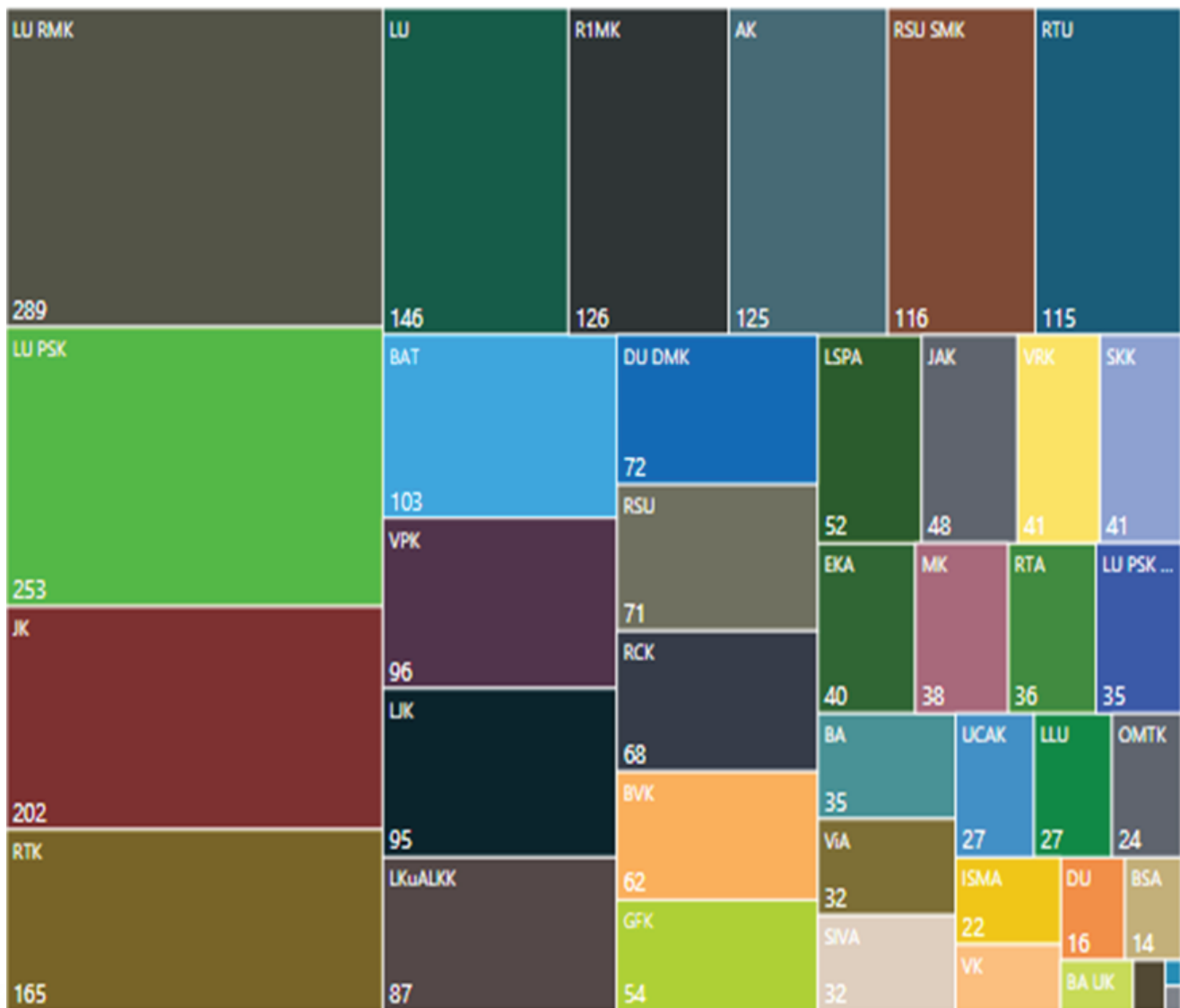
1. ABSOLVENTU STRUKTŪRA		
10 211 absolventi jeb 71% no visiem absolventiem, 53 augstākās izglītības iestādes		
	Bakalauri	Koledžas
SKAITS	7 374 (51%, no visiem absolventiem)	2 837 (20% no visiem absolventiem)
ABSOLVĒTĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	28 augstskolas	25 koledžas un 15 augstskolas
VALSTS/PRIVĀTA IESTĀDE, ATTIECĪBA	77% /23 % 16 valsts (5666) un 12 privātas (1 708)	76 %/24 % Valsts 9 augstskolas (530) un 18 koledžas (1 621) Privātas 6 augstskolas (184) un 7 koledžas (502)
PROGRAMMAS, APGŪTAS, SKAITS	54	41

Bakalauru un koledžas līmeņa absolventu sadalījums pa iegūtās izglītības tematiskajām grupām (absolūtie skaitļi)

Bakalaura un koledžas līmeņa studiju absolventu dalījums pa augstākās izglītības iestādēm (absolūtie skaitļi)

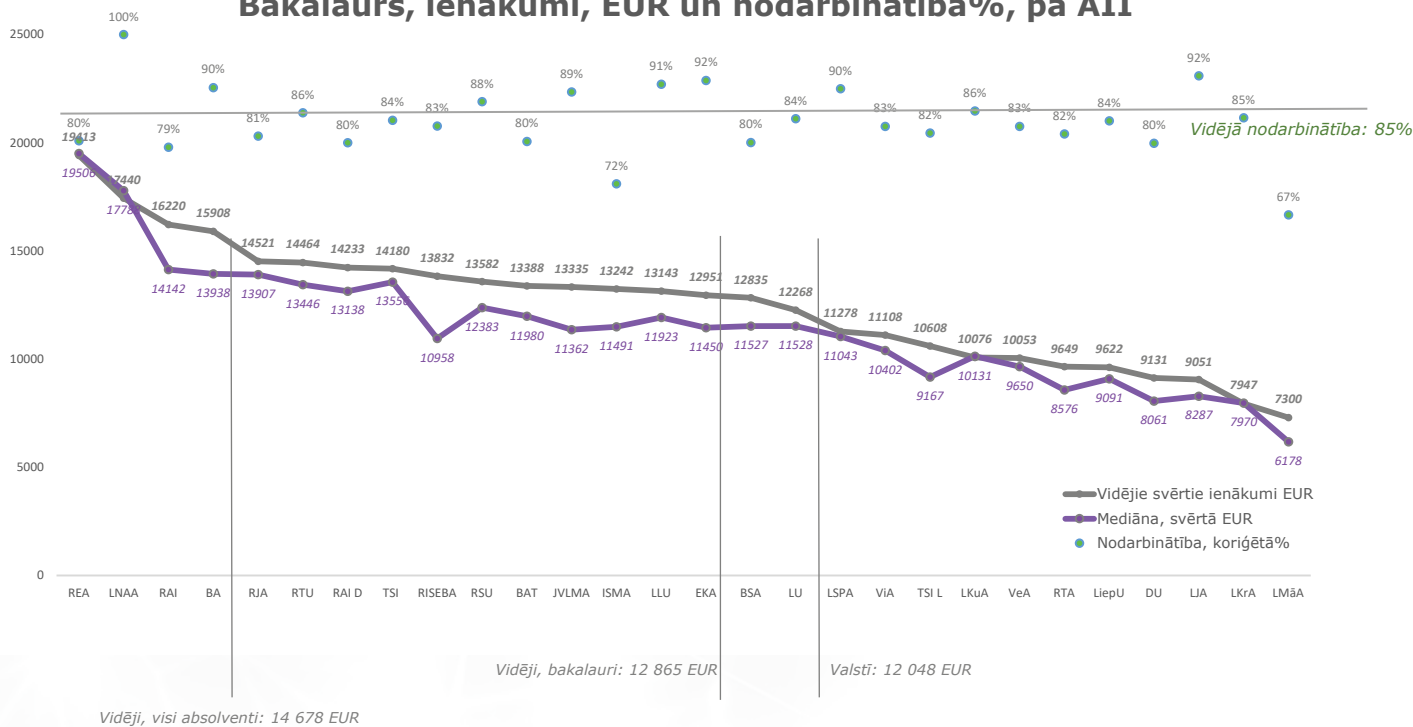
2. ABSOLVENTU IENĀKUMI			
	Bakalauri	Koledžas līmenis	Vīsi absolventi
VIDĒJĀ SVĒRTĀ GADA IENĀKUMU VĒRTĪBA	~12 863 EUR	~13 037 EUR (koledžas līmenis augstskolās: 13 628 EUR; koledžas 12 844 EUR)	~14 678 EUR
VIDĒJIE IENĀKUMI, virs vidējā valstī 2018: 12 048 EUR	+7%	+8% (koledžas līmenis augstskolās: +13%; koledžas +7%)	+22%

Koledžas līmeņa absolventu ienākumi gadu pēc absolvēšanas ir par 8% augstāki kā valstī vidējie ienākumi, un kopumā tie ir nedaudz augstāki kā bakalaura līmeņa absolventu ienākumi. Atšķiras koledžas līmeņa absolventu ienākumi augstskolās un koledžās: augstskolās tie 13% virs valstī vidējā (te jāatzīmē arī koledžu līmeņa augstskolās absolventu augstais īpatsvars augstākās kvalifikācijas ("1", vadītāji), kā arī "0"- NBS profesijās), kamēr koledžu absolventu vidū 7% virs valstī vidējā.

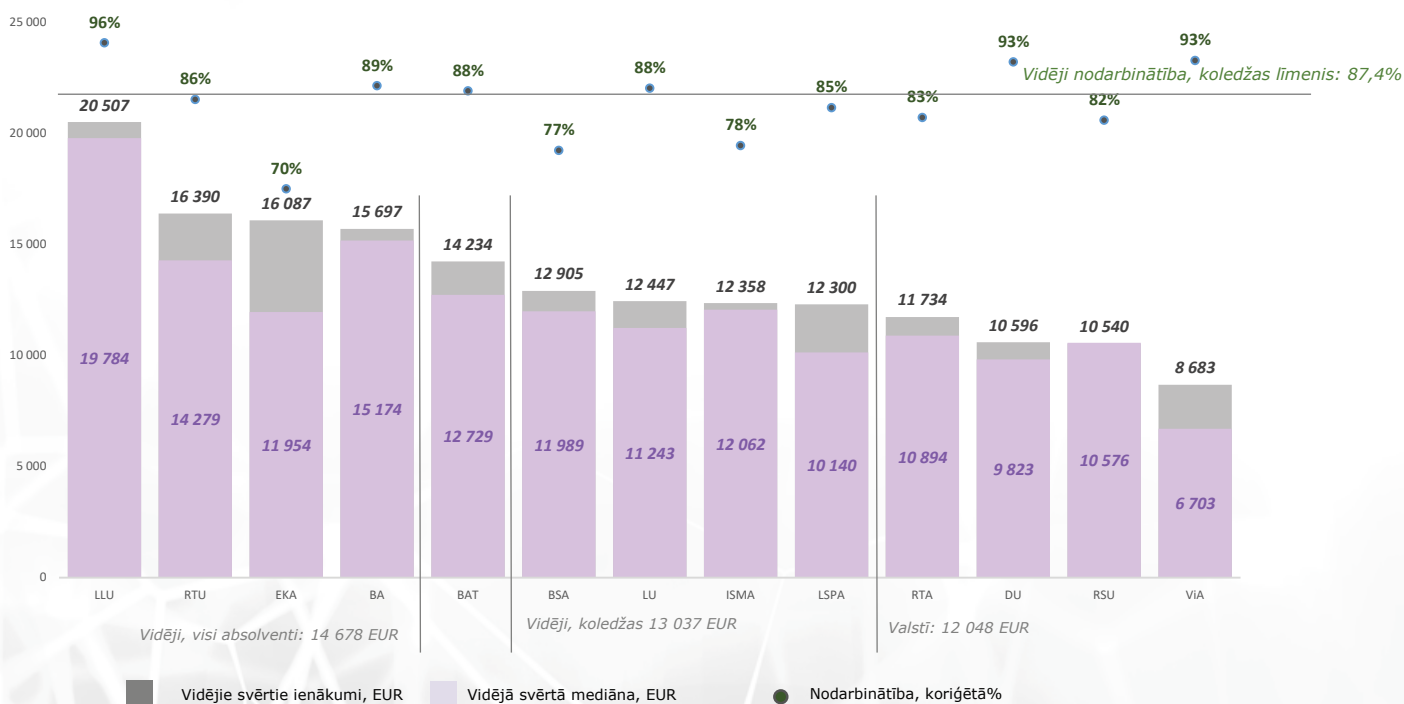
Bakalaura līmeņa absolventu ienākumu līmeni ietekmējis augstais paralēli nodarbinātībai studējošo īpatsvars, turklāt, jāņem vērā bakalauru augstais īpatsvars salīdzinoši zemāk atalgoto humanitāro zinātņu un mākslas tematiskās grupas programmu absolventu vidū.

Zem valstī vidējā ienākumu līmeņa gadu pēc absolvēšanas (12 048 EUR 2018.gadā), vērtējot pēc vidējām svērtajām ienākumu vērtībām, ir vienpadsmit augstskolu bakalaura līmenī un četrus augstskolu koledžu līmenī, kā arī vienpadsmit koledžu absolventi; galvenokārt tie ir augstākās izglītības iestāžu reģionos absolventi; humanitāro zinātņu un mākslas, pedagogijas programmu apguvēji un studiju programmu, kuru absolventi nodarbināti atsevišķu saimnieciskās darbības veicēju kategorijās, piemēram, pašnodarbinātie augstskolu un koledžu absolventi - tulki, kosmetologi/ frizieri u.tml.

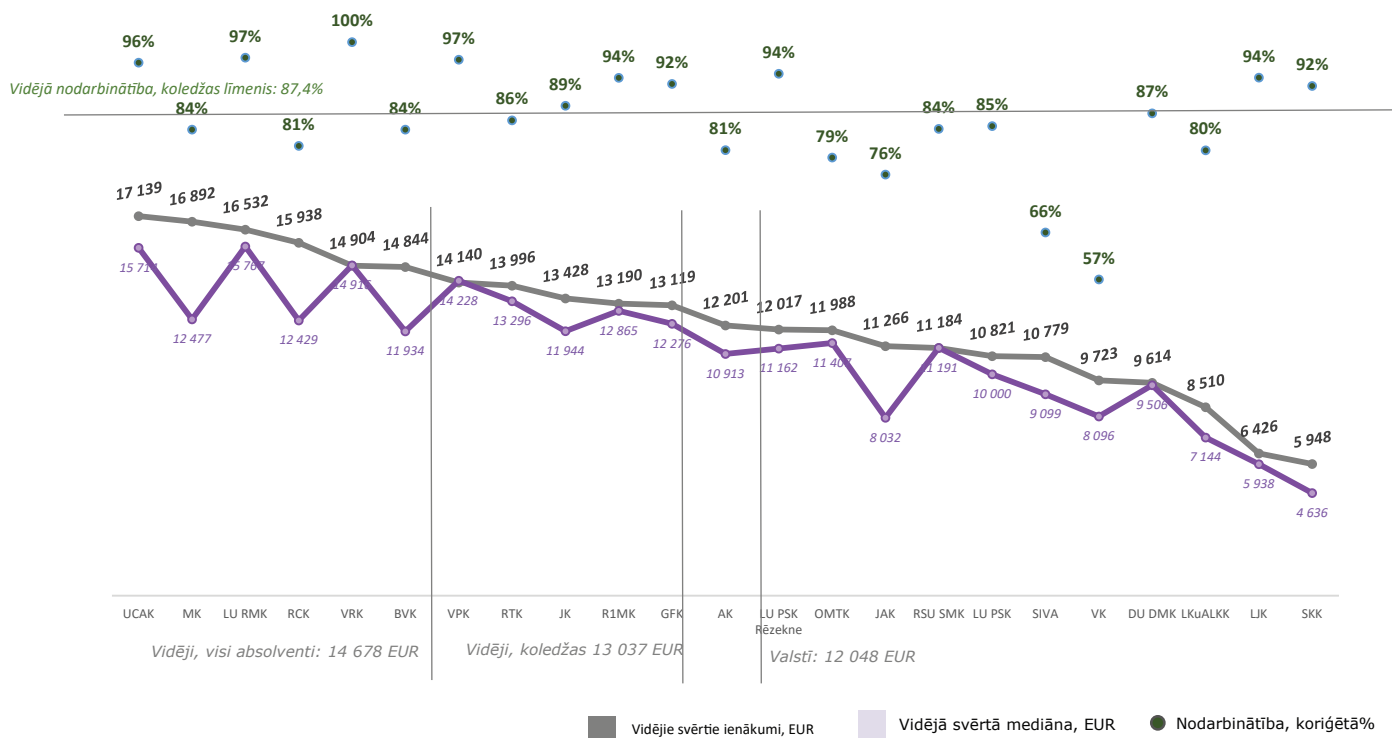
Bakalaura, ienākumi, EUR un nodarbinātība%, pa AII

Koledžas līmenis, ienākumi EUR, nodarbinātība%, augstskolu absolventu

Koledžas līmenis, ienākumi EUR, nodarbinātība %, koledžu absolventi

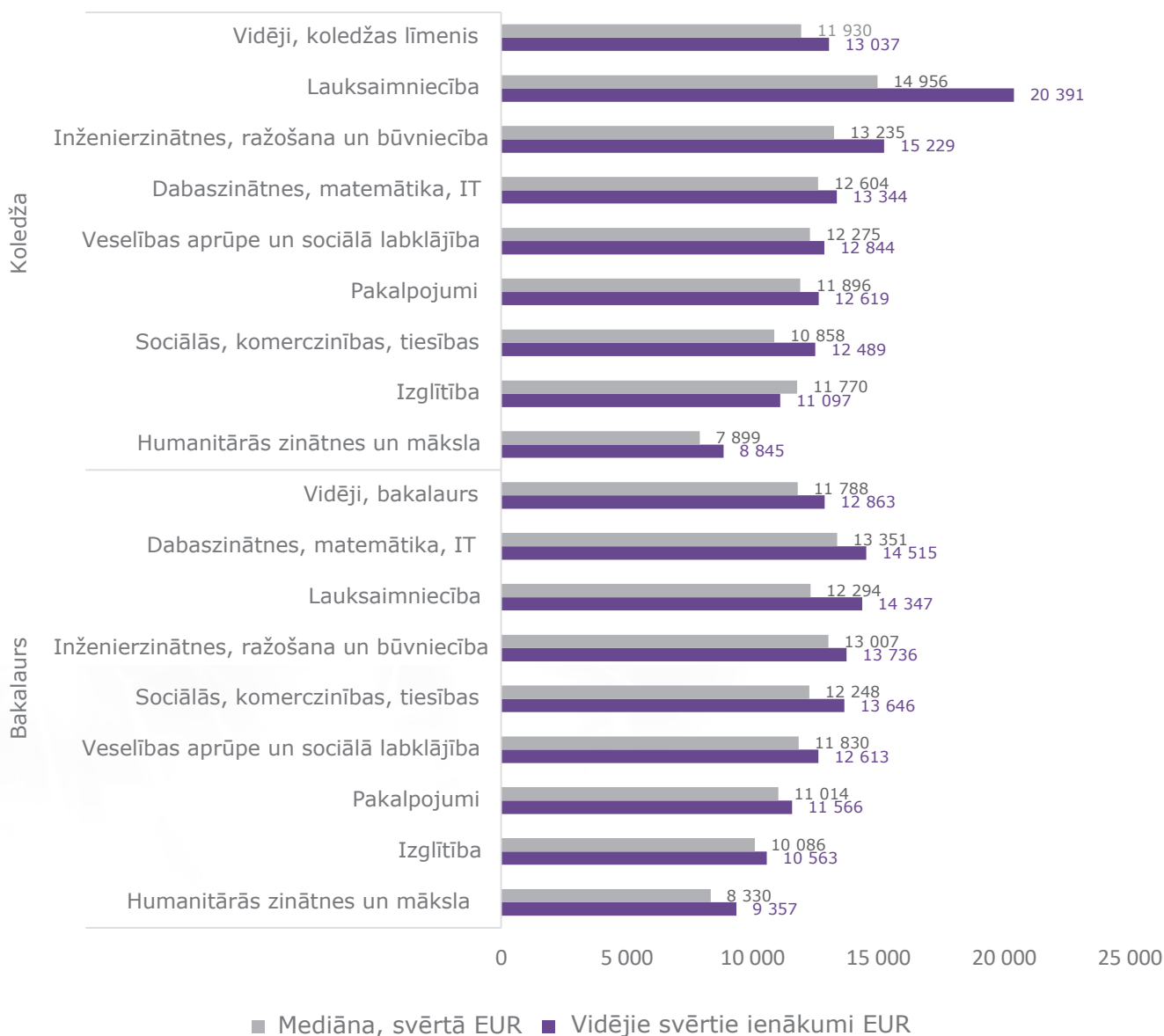
Absolventu ienākumu sadalījums ir nevienmērīgs, par ko liecina vidējo ienākumu vērtību amplitūdas:

- starp augstākās izglītības iestādēm (piemēram, vidējie svērtie ienākumi bakalauriem: no 7300 - 19 413 EUR; koledžas līmenim no 5 948 - 20 507 EUR),
- izglītības tematisko grupu vidū (zemākie humanitāro zinātņu un mākslas bakalauriem 9357 EUR un koledžas līmenī 8 845 EUR; augstākie bakalauriem 14 515 EUR dabaszinātnes, matemātika, IT; un 20 391 EUR koledžas līmenim lauksaimniecībā)),
- būtiskas atšķirības starp vidējo aritmētisko vērtību un mediānu atsevišķu studiju programmu un izglītības tematisko grupu absolventu ienākumu sadalījumos (izteikti tas vērojams lauksaimniecības tematiskās grupas, koledžas līmeņa absolventiem: 14 956 EUR mediāna un 20 391 vidējā aritmētiskā vērtība)
- jūrniecības jomas iestāžu absolventu šķietami zemie ienākumi ir skaidrojami ar īpašu nodokļu režīmu jūrniekiem, kura ietvaros nodokļi tiek maksāti no pašu deklarētiem ienākumiem
- turklāt, interpretācijā jāņem vērā arī nodarbināto absolventu skaits grupās (piemēram, visaugstākie ienākumi tematisko grupu griezumā starp augstākās izglītības iestādēm ir 32 280 EUR, LLU, koledžas līmenim inženierzinātnēs un būvniecībā – bet te jāņem vērā, ka tie ir tikai 6 nodarbināto būvniecībā ienākumu vidējās vērtības).

Analizējot padziļināti konkrētās situācijas, kā ienākumu līmeņa ietekmes faktori iezīmējās sekojoši:

- vispārējās tendences valstī (atalgotākās/ mazāk atalgotās profesijas un nozares; atalgojuma atšķirības starp reģioniem; atalgojuma atšķirības starp dzimumiem; darba pieredzes ilguma);
- studiju līmeņu atšķirības (piemēram, augstāks atalgojums- maģistriem un doktoriem);
- nodarbināto un paralēli studējošo īpatsvars (piemēram, bakalaura līmenī un atsevišķās studiju programmās (arhitektūra) šis faktors būtiski ietekmējis absolventu ienākumu līmeni gadu pēc absolvēšanas);
- nodarbinātības formas (piemēram, profesijas/ nozares, kurās dominē pašnodarbinātie kā saimnieciskās darbības veicēji);
- dzimums - sieviešu īpatsvars programmas absolventu grupā («pazemina» grupas vispārējo nodarbinātības un ienākumu līmeni – piemēram, nodarbināto kategorijā, saskaņā ar metodoloģiju, tiek ieskaitītas personas bērna kopšanas atvaļinājumā);
- konkrētas situācijas, atsevišķi notikumi (ietekmē būtiski, kad programmā neliels skaits absolventu; piemēram, lauksaimniecībā platību maksājumu būtiska ietekme uz vidējām vērtībām).

Bakalaura un koledžas līmeņa ienākumi, EUR, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas

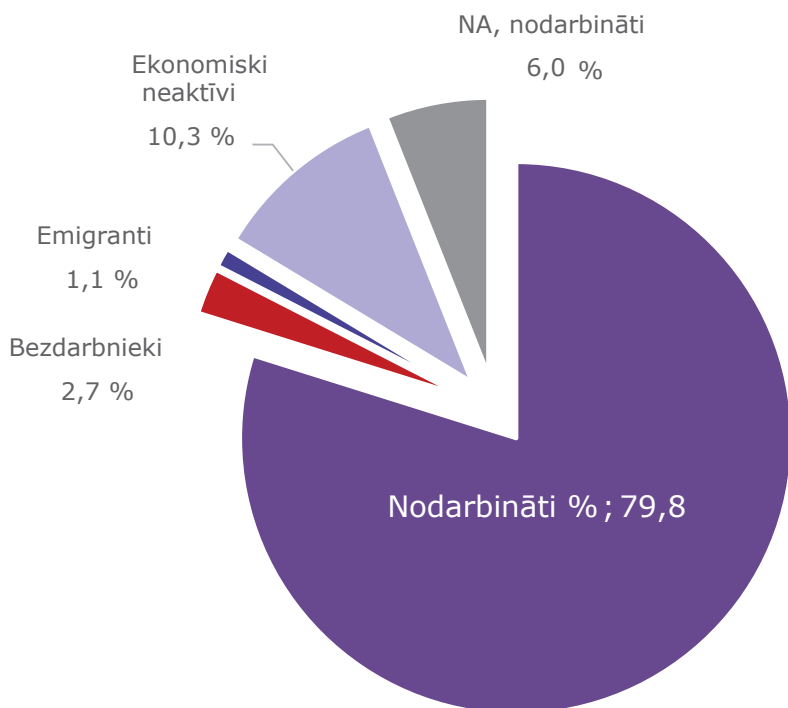

3. ABSOLVENTU NODARBINĀTĪBA un NODARBINĀTĪBA PROFESIJĀS

	Bakalauri	Koledžas līmenis	Vīsi absolventi
VIDĒJAIS BEZDARBA LĪMENIS	2,7%	3,7% (koledžas līmenis augstskolās: 3,6%; koledžās: 3,8%)	2,9%
VADĪTĀJI, VECĀKIE SPECIĀLISTI, SPECIĀLISTI (AUGSTĀKĀ KVALIFIKĀCIJA)	75%	71,4% (koledžas līmenis augstskolās: 68,2%; koledžās: 72,4%)	78,7%
NODARBINĀTĪBA (koriģētā)*	85%	87,4% (koledžas līmenis augstskolās: 85,8%; koledžās: 88%)	87,1%
NODARBINĀTI UN STUDĒ	31%	22% (koledžas līmenis augstskolās: 29,9%; koledžās 18,8%)	24,4%

*pārreķinot uz to absolventu datiem, par kuru darba gaitām ir informācija

Bakalaura līmenis, absolventu nodarbinātības struktūra

* Koriģētā nodarbinātība

(pārrēķinot uz to absolventu skaitu, par kuru darba gaitām ir informācija):

Bakalauri: 85%

Koledžas līmenis: 87,4%

koledžas līmenis augstskolās: 85,8%

koledžas līmenis, koledžās: 88%

Koledžas un bakalaura līmeņa absolventu nodarbinātība kopumā ir augsta (pārsniedz 80%*); nedaudz zemāka tā ir starp bakalaura līmeņa absolventiem, kuru vidū ir augstāks kā ekonomiski neaktīvo (starp tiem arī nestrādājošie studējošie un jaunās māmiņas), tā personu, par kuru nodarbinātību nav ziņu, īpatsvars. Gandrīz katrs trešais bakalaura līmeņa absolvents paralēli darbam studē.

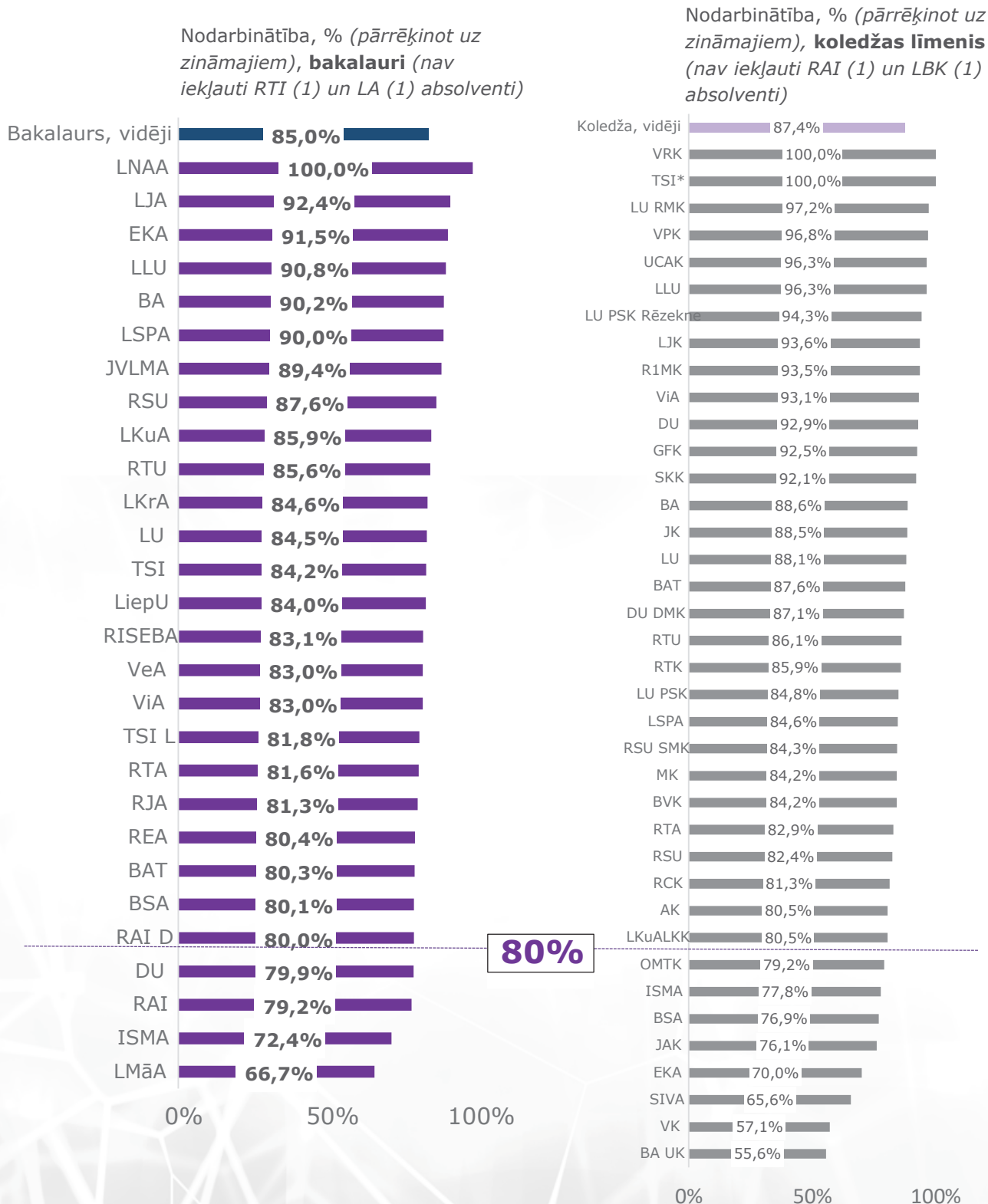
Koledžu absolventu vidū salīdzinoši nedaudz augstāks bezdarba rādītājs (3,8%), taču, starp viņiem arī zemāks emigrējušo īpatsvars (0,6%).

Koledžas līmenis, absolventu nodarbinātības struktūra

100% nodarbinātība ir Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas un Valsts robežsardzes koledžas absolventiem (kurās pārsvarā studē jau aizsardzības un robežsardzes jomā strādājošie). Augsts nodarbinātības līmenis ir medicīnas, jūrniecības un policijas jomas koledžu absolventiem, un vairāk kā 90% nodarbinātība arī Latvijas Jūras akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas, Banku augstskolas, Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas bakalaura līmeņa absolventiem.

Zem 80% absolventu nodarbinātības sliekšņa ir 4 augstskolu bakalauru līmeņa un 8 augstāko izglītības iestāžu (3 augstskolas un 5 koledžas) koledžu līmeņa absolventi.

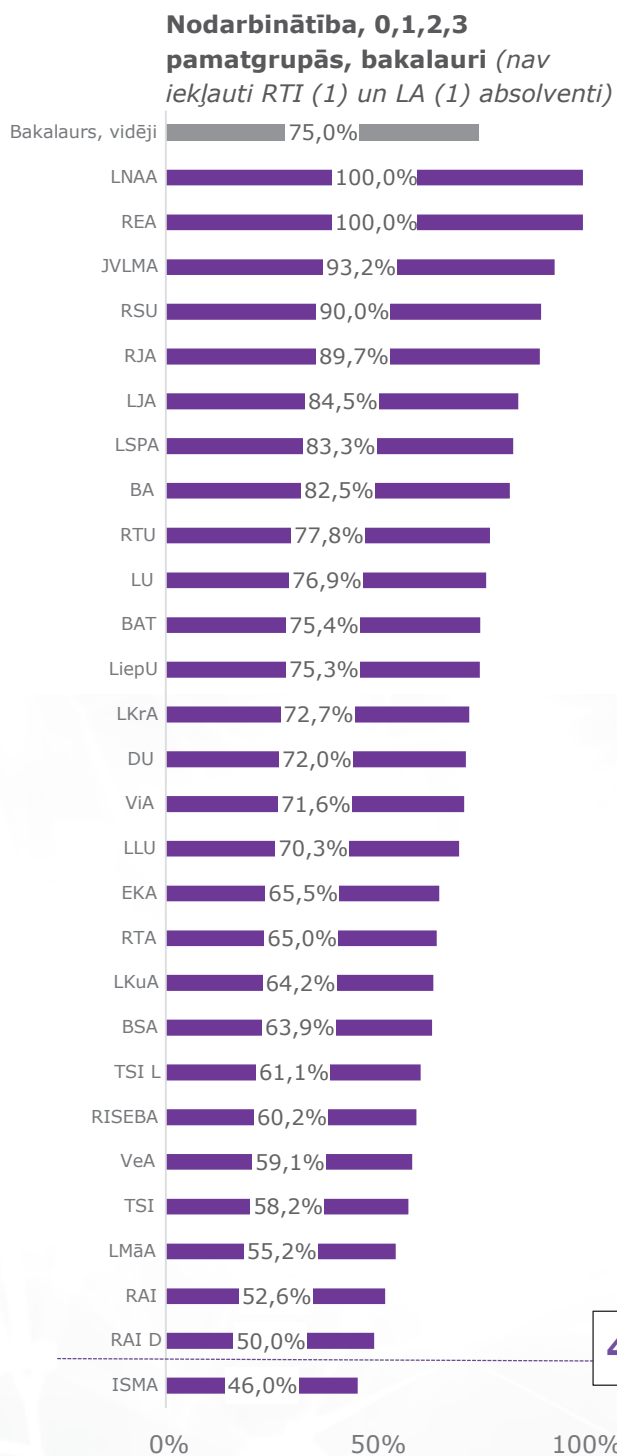

* TSI: 4 absolventi, 3 no tiem nodarbināti, par1 darba gaitām nav informācijas

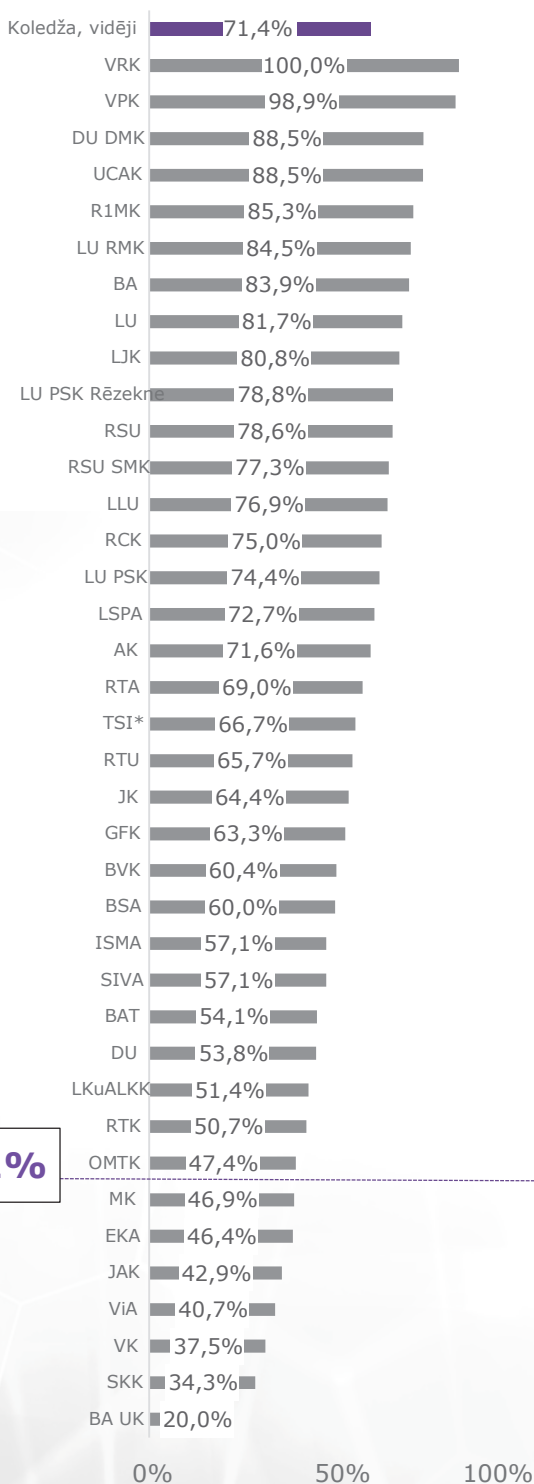
Nodarbinātība augstākās kvalifikācijas (1 vadītāji; 2 vecākie speciālisti; 3 speciālisti; 0 NBS profesijas) profesiju pamatgrupās (atbilstīgi LR Profesiju klasifikatoram) bakalaura un koledžas līmeņa absolventiem vidēji ir virs 70%.

100% nodarbinātība augstākajās profesiju klasifikatora pamatgrupās ir Rīgas Ekonomikas augstskolas, Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas (NBS profesijas) un Valsts robežsardzes koledžas absolventiem.

Bakalaura līmenī vienas augstskolas un koledžu līmenī septiņu augstāko izglītības iestāžu (5 koledžu un 2 augstskolu) absolventu nodarbinātības līmenis augstākās kvalifikācijas profesiju pamatgrupās ir zem valstī vidējā (47,1%) rādītāja.

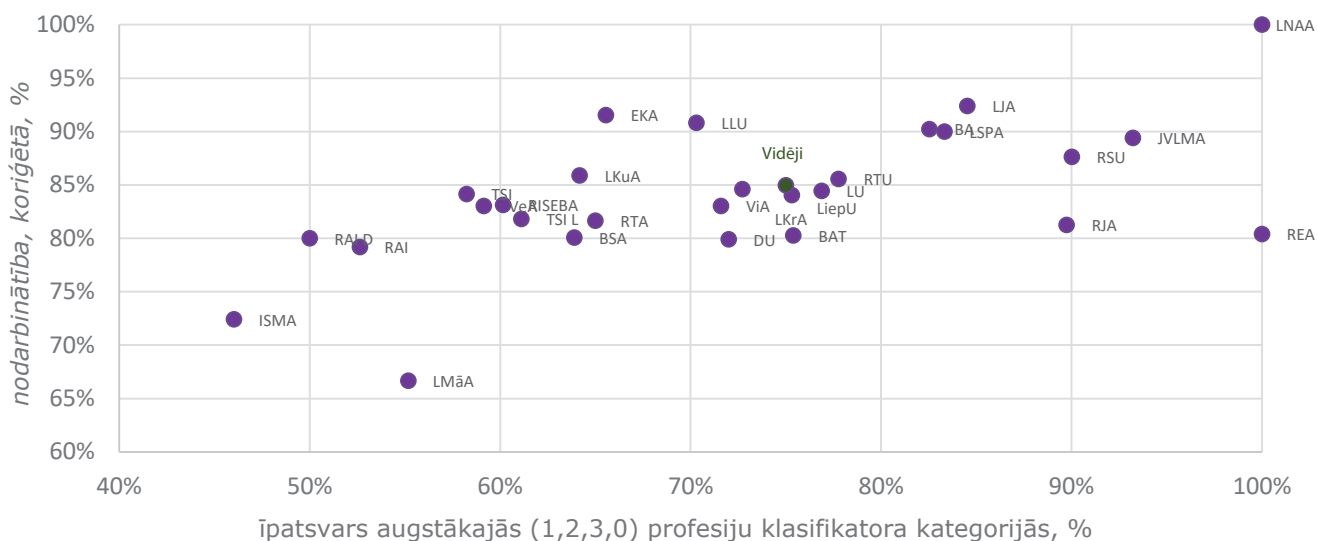

Nodarbinātība, 0,1,2,3 pamatgrupās, koledžas līmenis (nav iekļauti RAI (1) un LBK (1) absolventi)

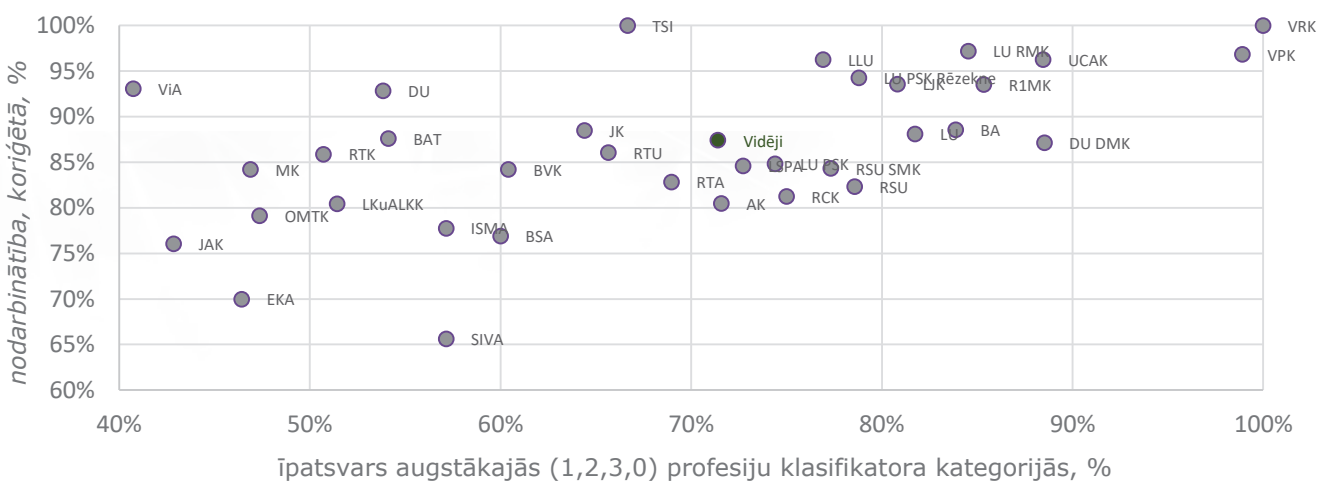

47.1%

Bakalauri, AII: nodarbinātība % un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās, % (nav iekļautas AII, ja n<3)

Koledžas līmenis, AII: nodarbinātība % un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās, % (nav iekļautas AII, ja n<3)

Korelācija: nodarbinātības īpatsvars augstākajās profesiju pamatgrupās un ienākumi, gadu pēc absolvēšanas nav izteikta visā datu kopā, bet vērojama atsevišķu grupu griezumos, piemēram, absolventu bakalauru iegūtās izglītības tematiskajās grupās pakalpojumi, izglītība (korelācija: jo augstāka kvalifikācija, jo augstāks atalgojums); inženierzinātnes, būvniecība (apgrieztā korelācija: augstāks atalgojums ne vienmēr saistīts ar augstāku kvalifikāciju).

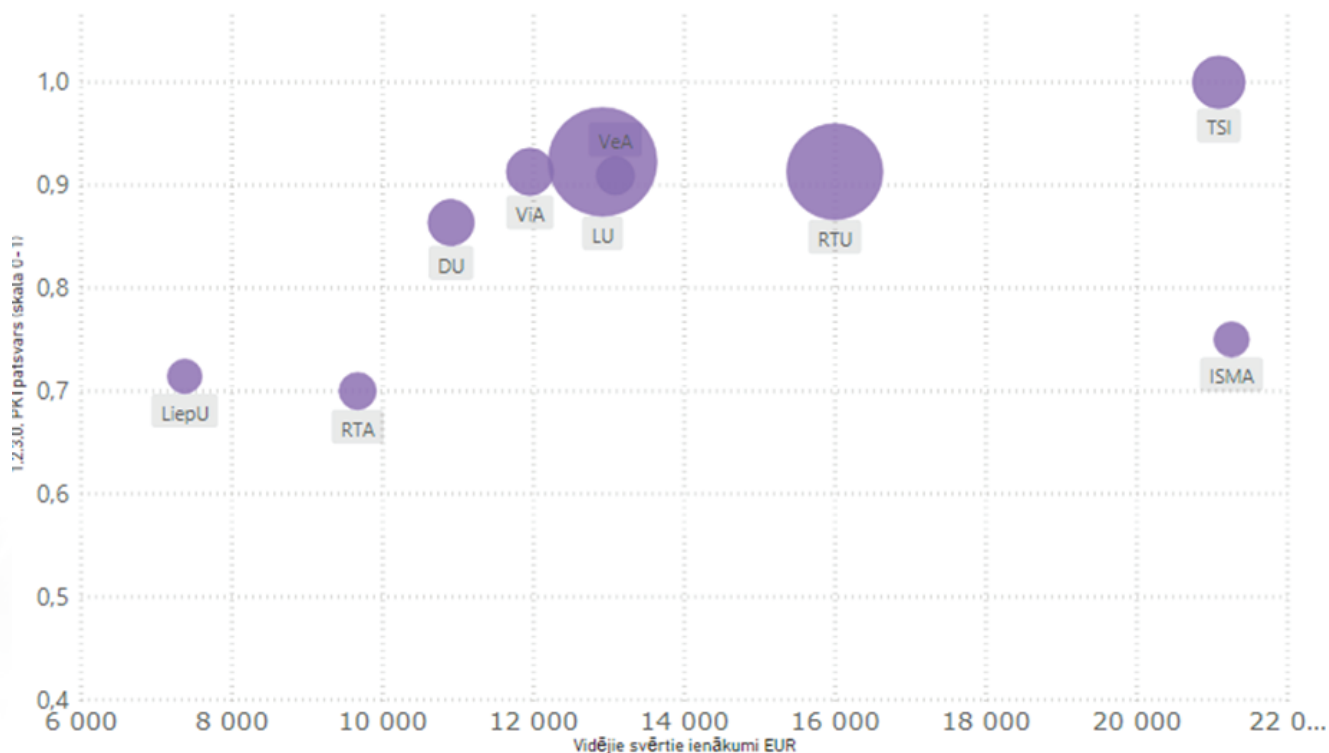
Bakaluru līmeņa absolventu ienākumi (vidējie svērtie ienākumi, EUR), pēc iegūtās izglītības tematiskās grupas, pa nodarbinātības augstākās kvalifikācijas profesiju pamatgrupās īpatsvaram (0,1,2,3 pamatgrupās nodarbināto īpatsvars, % izsakot skalā 0 -1 (kur "0"- 0% un "1"=100% nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās), un pa augstākās izglītības iestādēm

Apļa lielums atspoguļo/ ir proporcionāls nodarbināto absolventu skaitam.

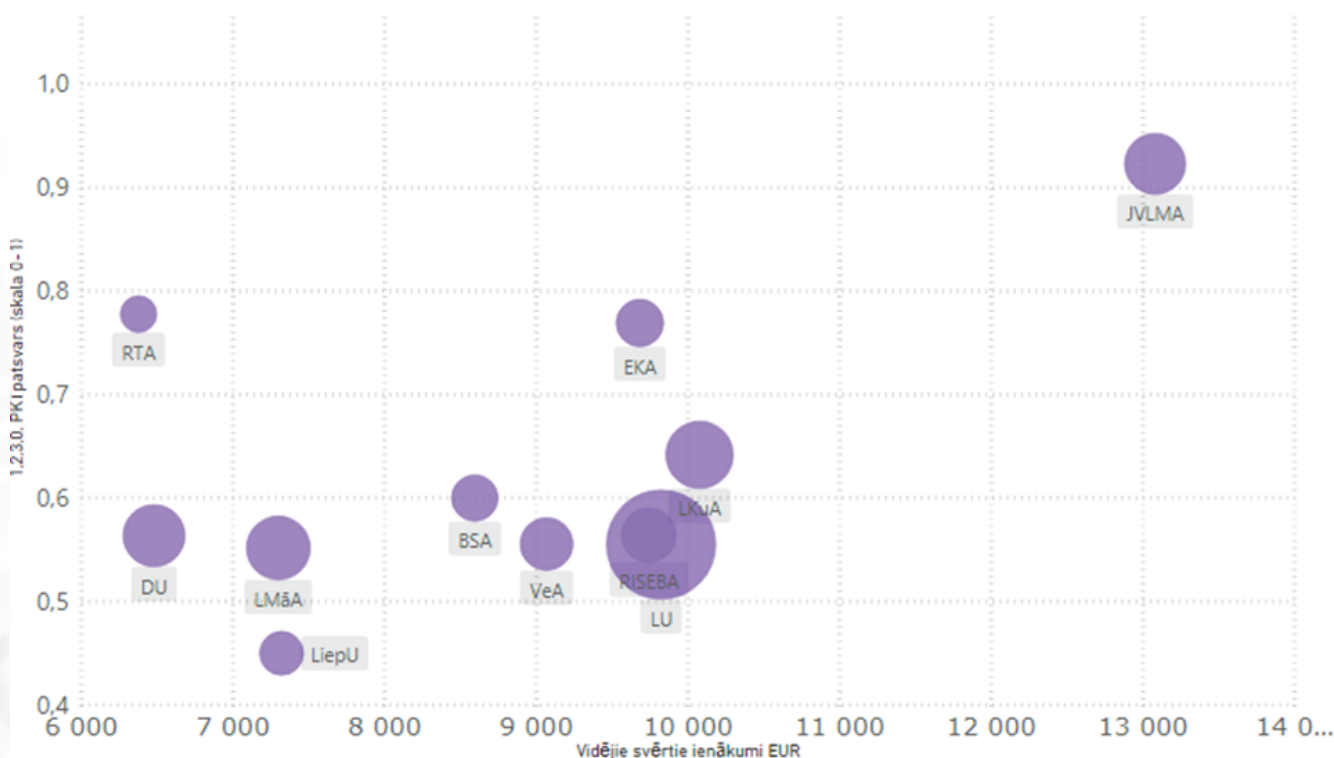
Interpretācijā - lūgums ņemt vērā nodarbināto absolventu skaitu AII konkrētās tematiskās grupas absolventu vidū!

Netiek atspoguļotas ienākumu vērtības, ja nodarbināto skaits kategorijā <5: BSA, TSIL: Dabaszinātnes, matemātika, IT; RTU, RTI, LkrA, LA: Humanitārās zinātnes un māksla; RAI: Pakalpojumi; RAI, LiepU: Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība; LSPA: Izglītība)

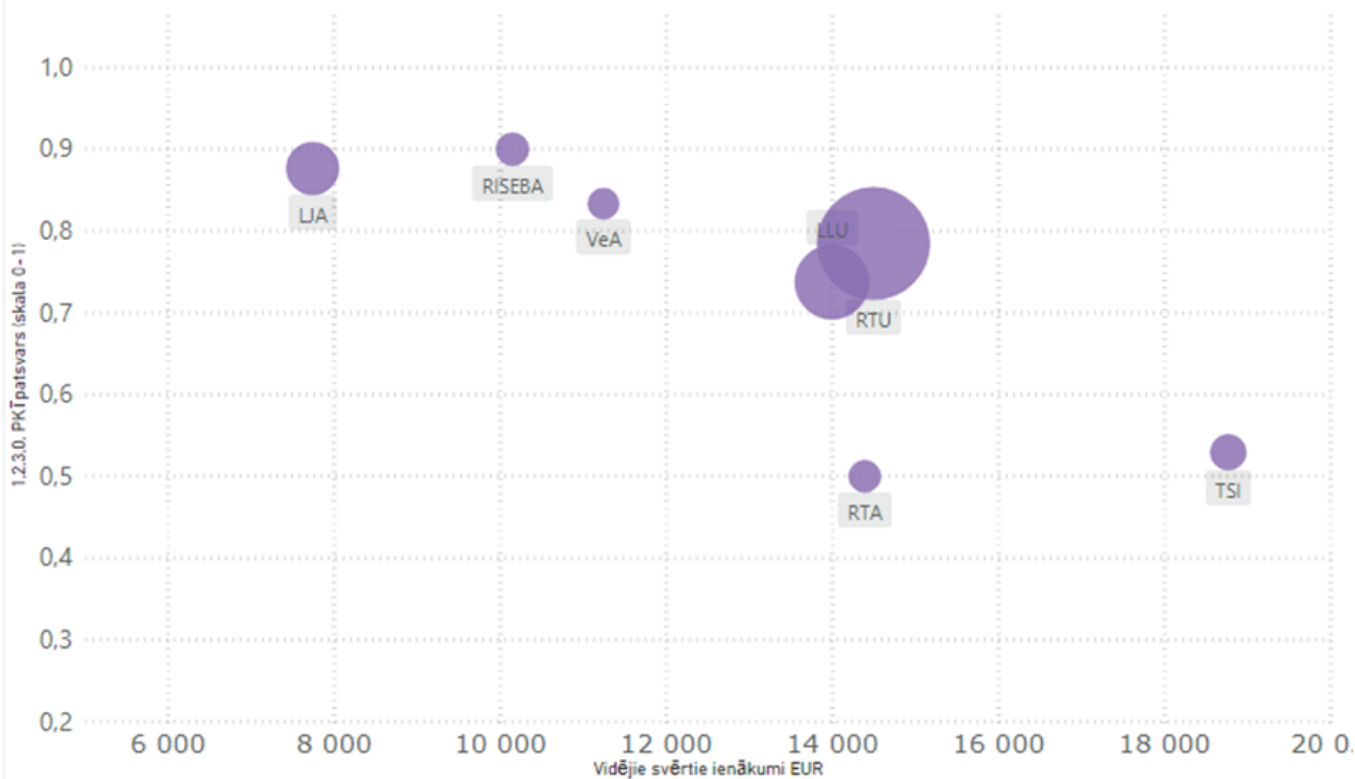
Grupa • Dabaszinātnes, matemātika, IT

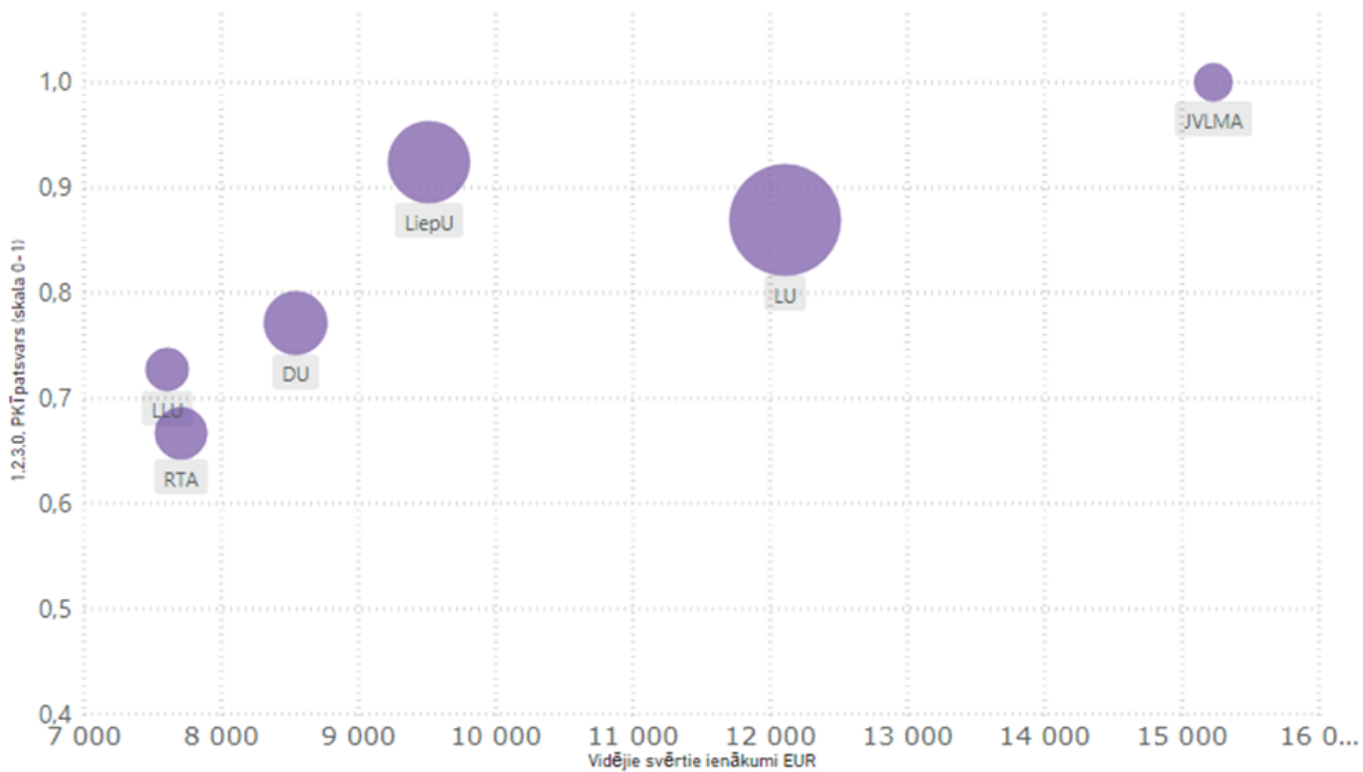
Grupa • Humanitārās zinātnes un māksla

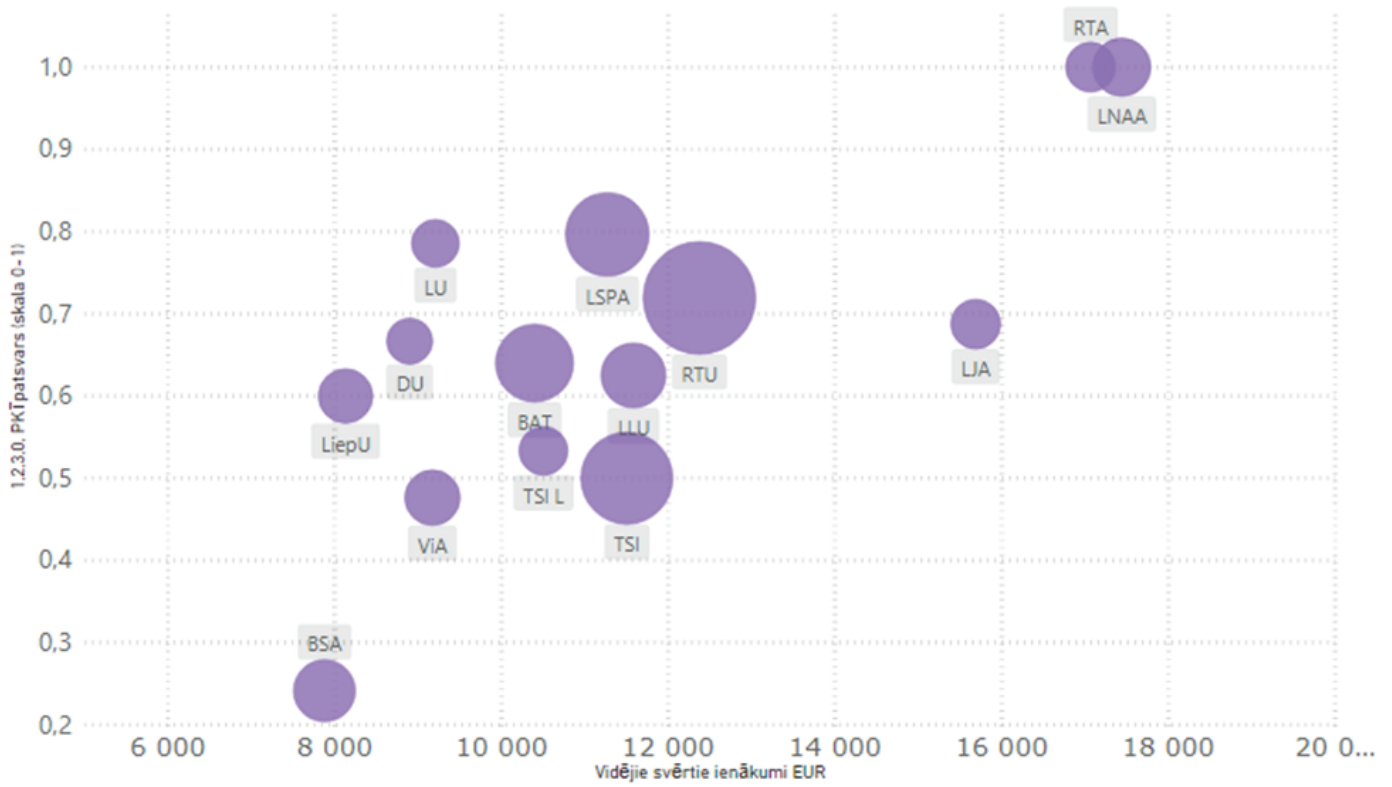
Grupa • Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība

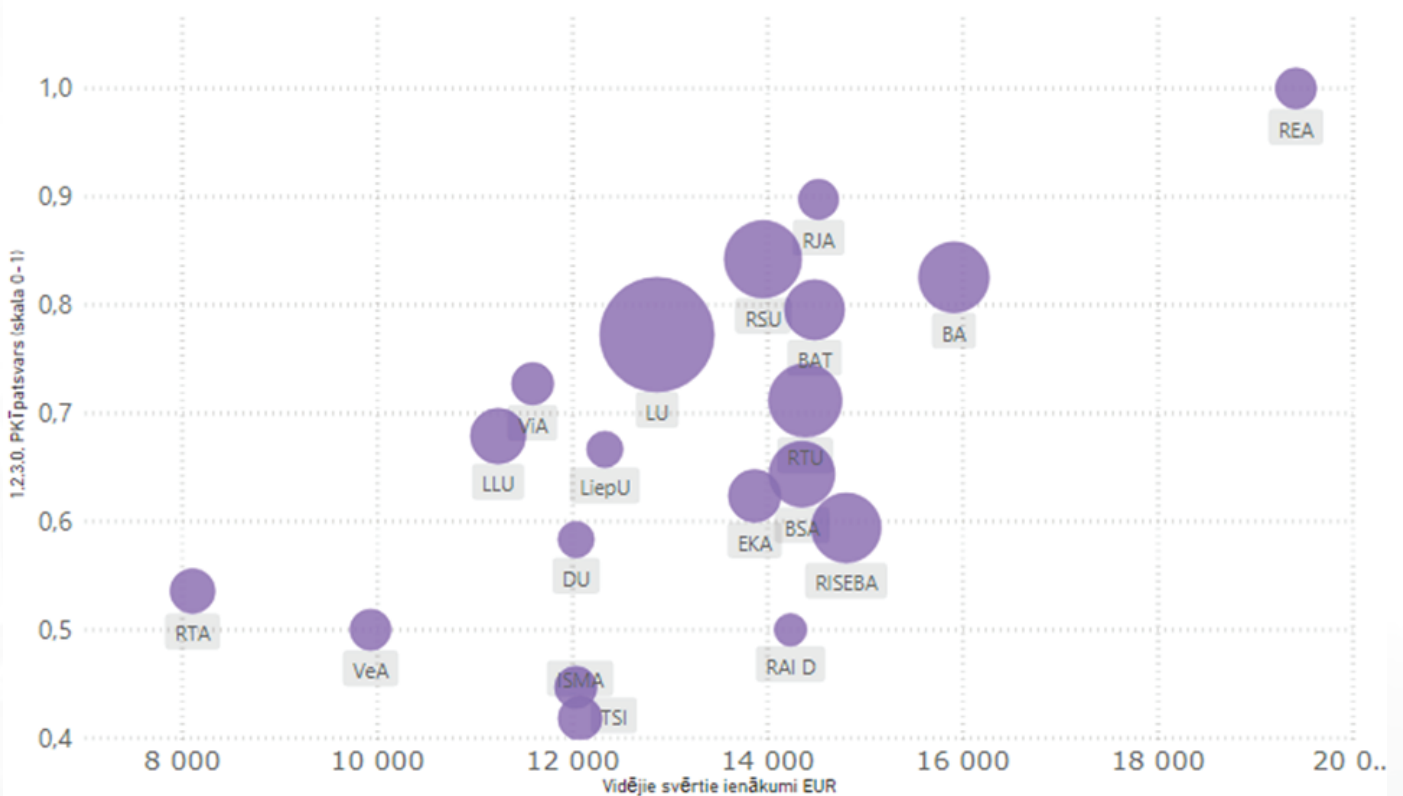
Grupa • Izglītība

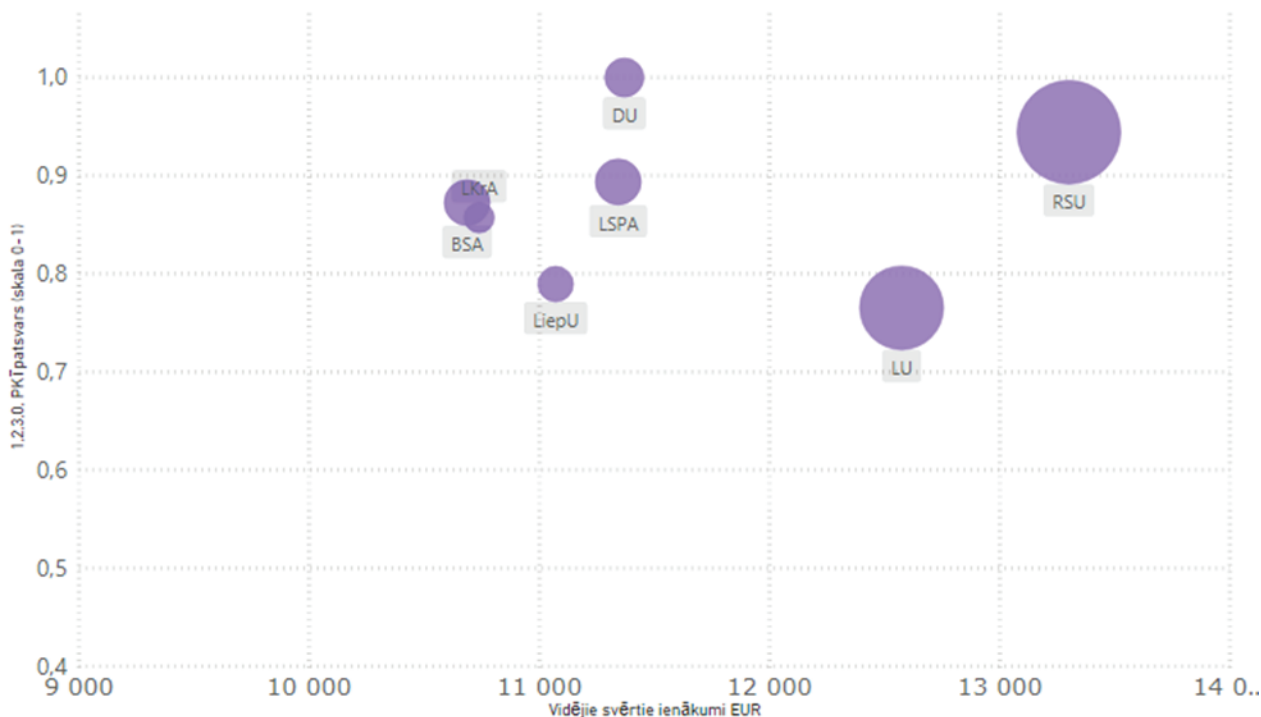
Grupa ● Pakalpojumi

Grupa ● Sociālās, komerczinības, tiesības

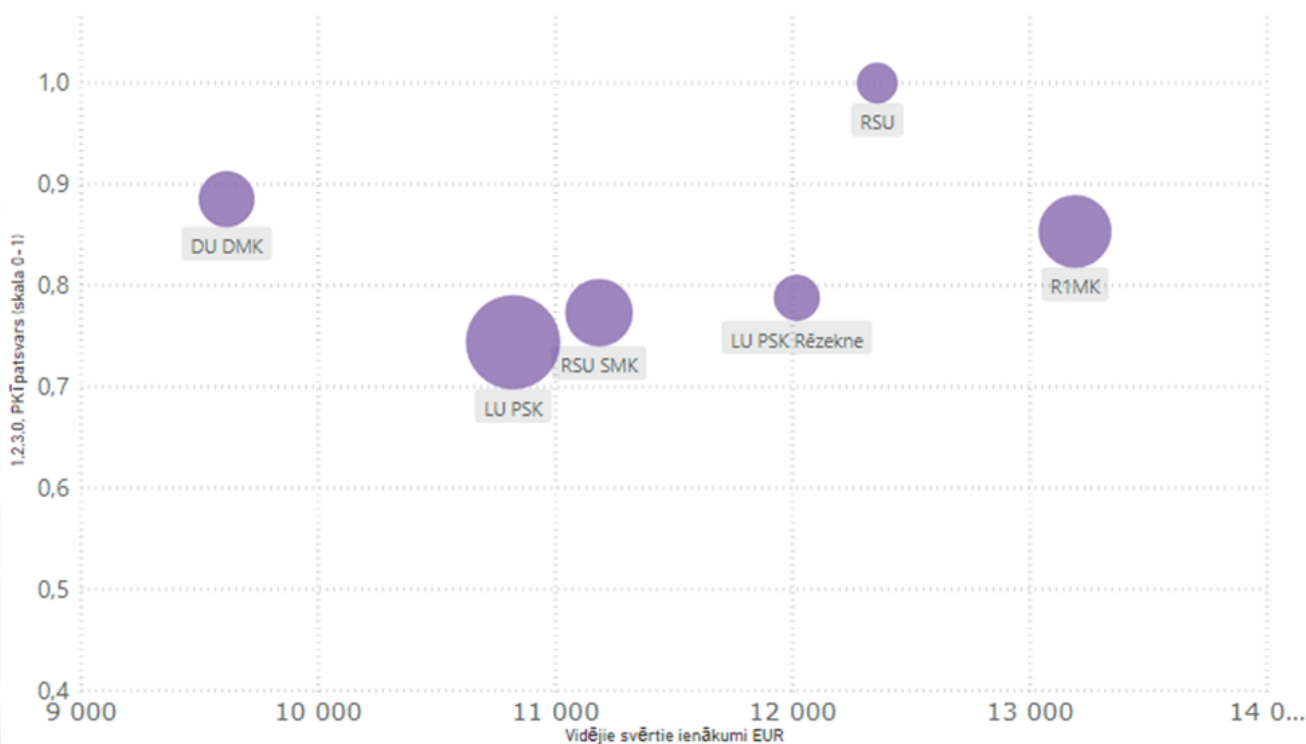
Grupa • Veselības aprūpe un sociālā labklājība

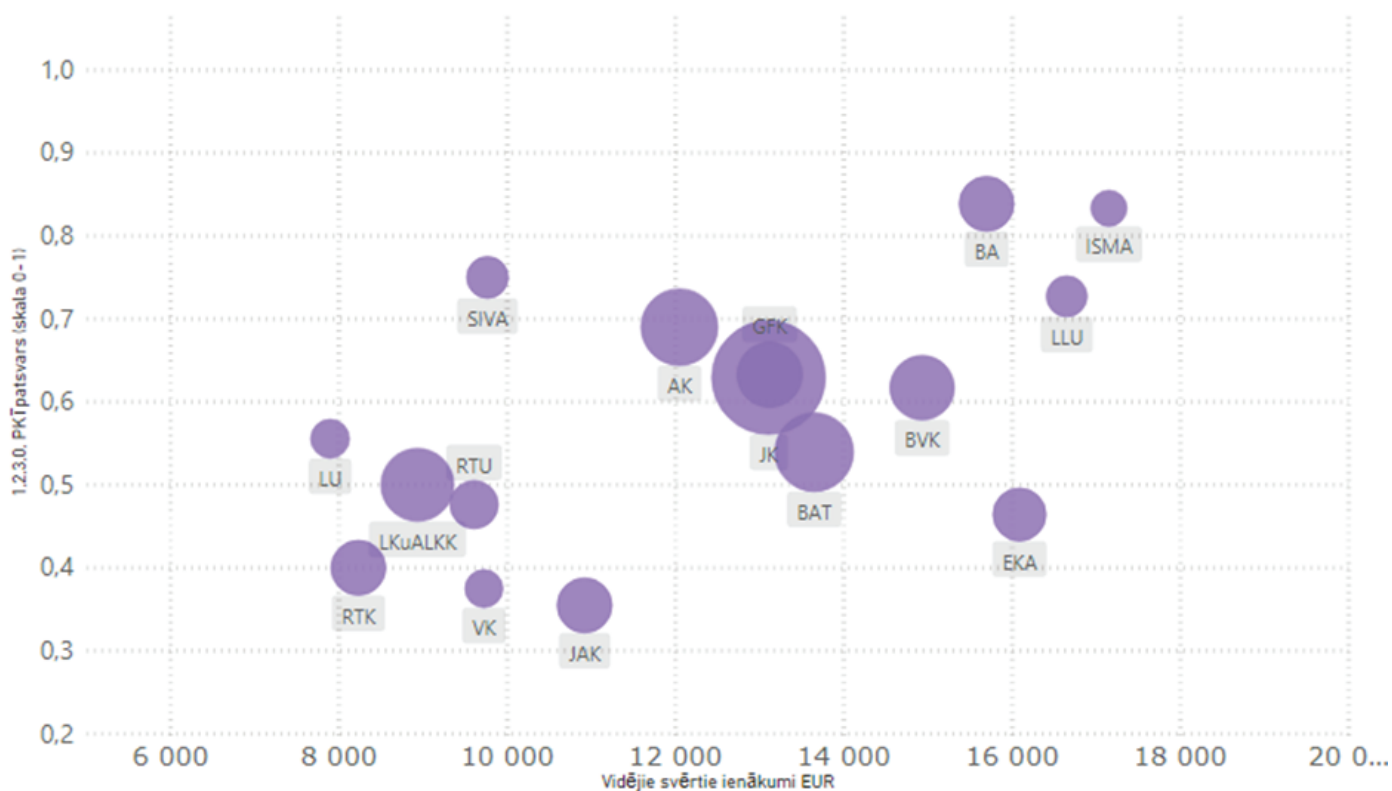
Koledžas līmeņa absolventu ienākumi (vidējie svērtie ienākumi, EUR), pēc iegūtās izglītības tematiskās grupas, pa nodarbinātības augstākās kvalifikācijas profesiju pamatgrupās ipatsvāriem (0,1,2,3 pamatgrupās nodarbināto ipatsvars, % izsakot skalā 0-1 (kur "0"- 0% un "1"=100% nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās), un pa augstākās izglītības iestādēm

Apļa lielums atspoguļo/ ir proporcionāls nodarbināto absolventu skaitam. Interpretācijā - lūgums ņemt vērā nodarbināto absolventu skaitu AII konkrētās tematiskās grupas absolventu vidū! Netiek atspoguļotas ienākumu vērtības, ja nodarbināto skaits kategorijā <5: AK, BVK, OMTK: Pakalpojumi; RAI, TSI: Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība; DU, JAK, RTU: Dabaszinātnes, matemātika, IT; BA UK, LBK BSA: Humanitārās zinātnes un māksla, Sociālās, komerczinātnes, tiesības, Veselības aprūpe un sociālā labklājība; ISMA: Dabaszinātnes, matemātika un IT, Pakalpojumi; RTA: Veselības aprūpe un sociālā labklājība; SIVA: Dabaszinātnes, matemātika un IT, Humanitārās zinātnes un māksla, Pakalpojumi

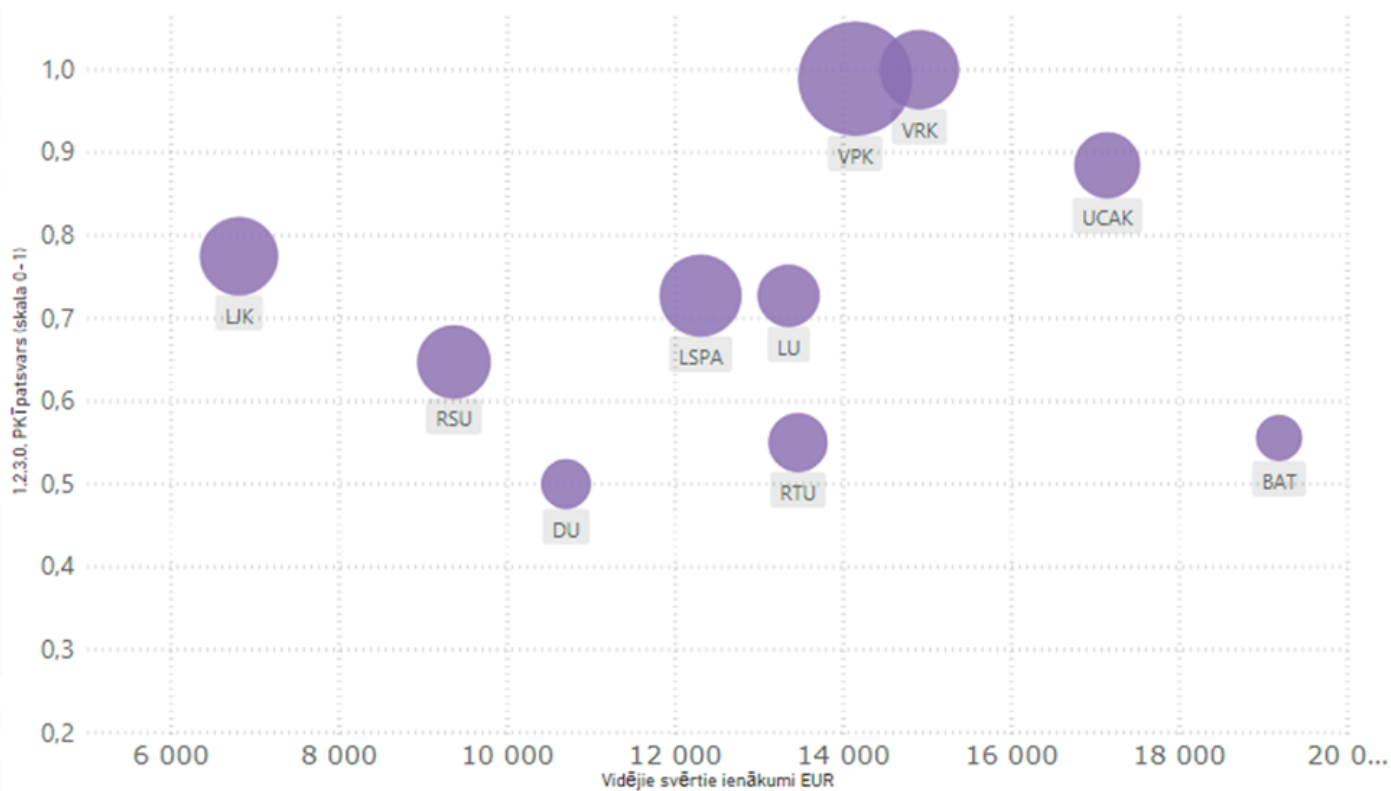
Grupa • Veselības aprūpe un sociālā labklājība

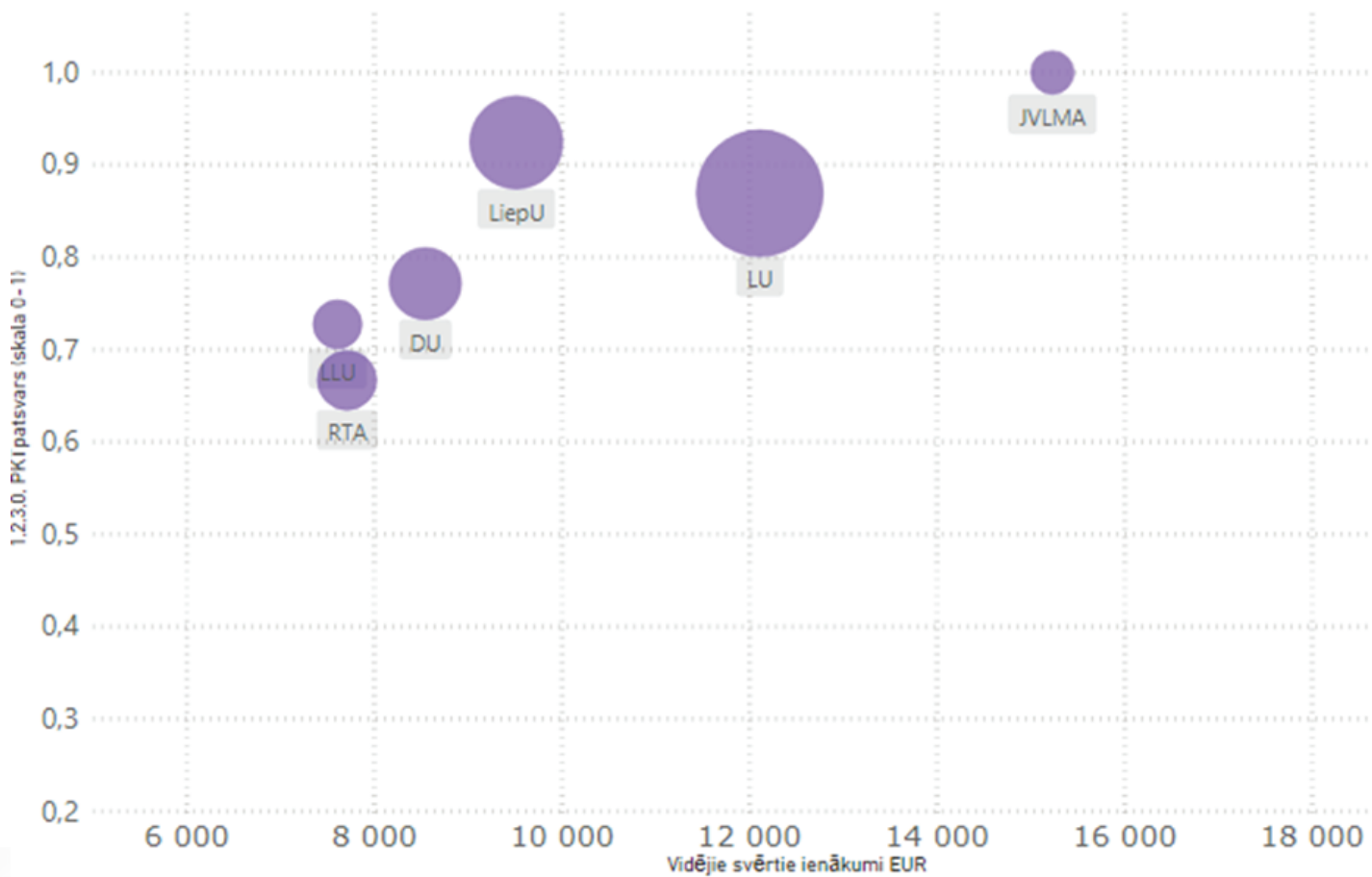
Grupa • Sociālās, komerczinības, tiesības

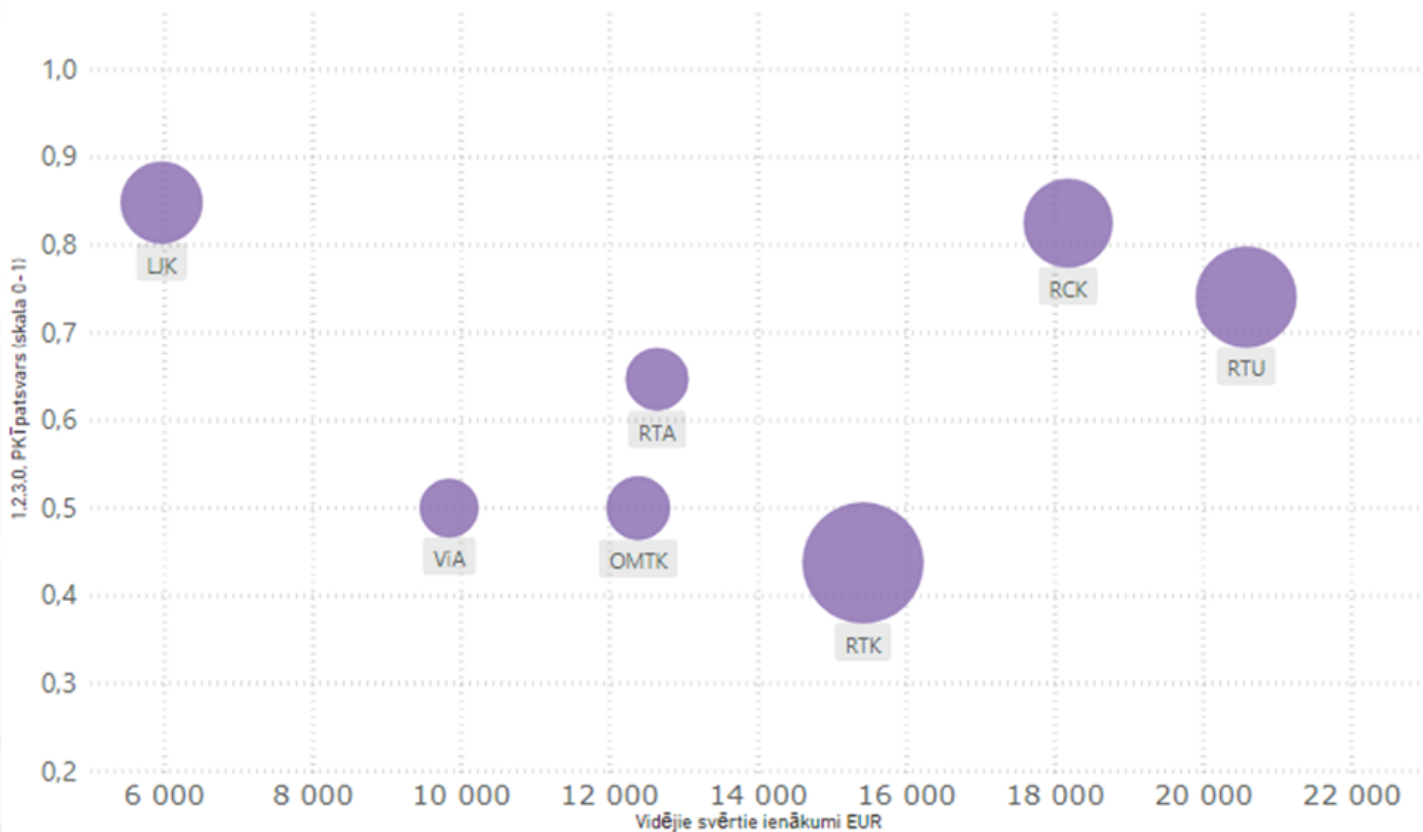
Grupa • Pakalpojumi

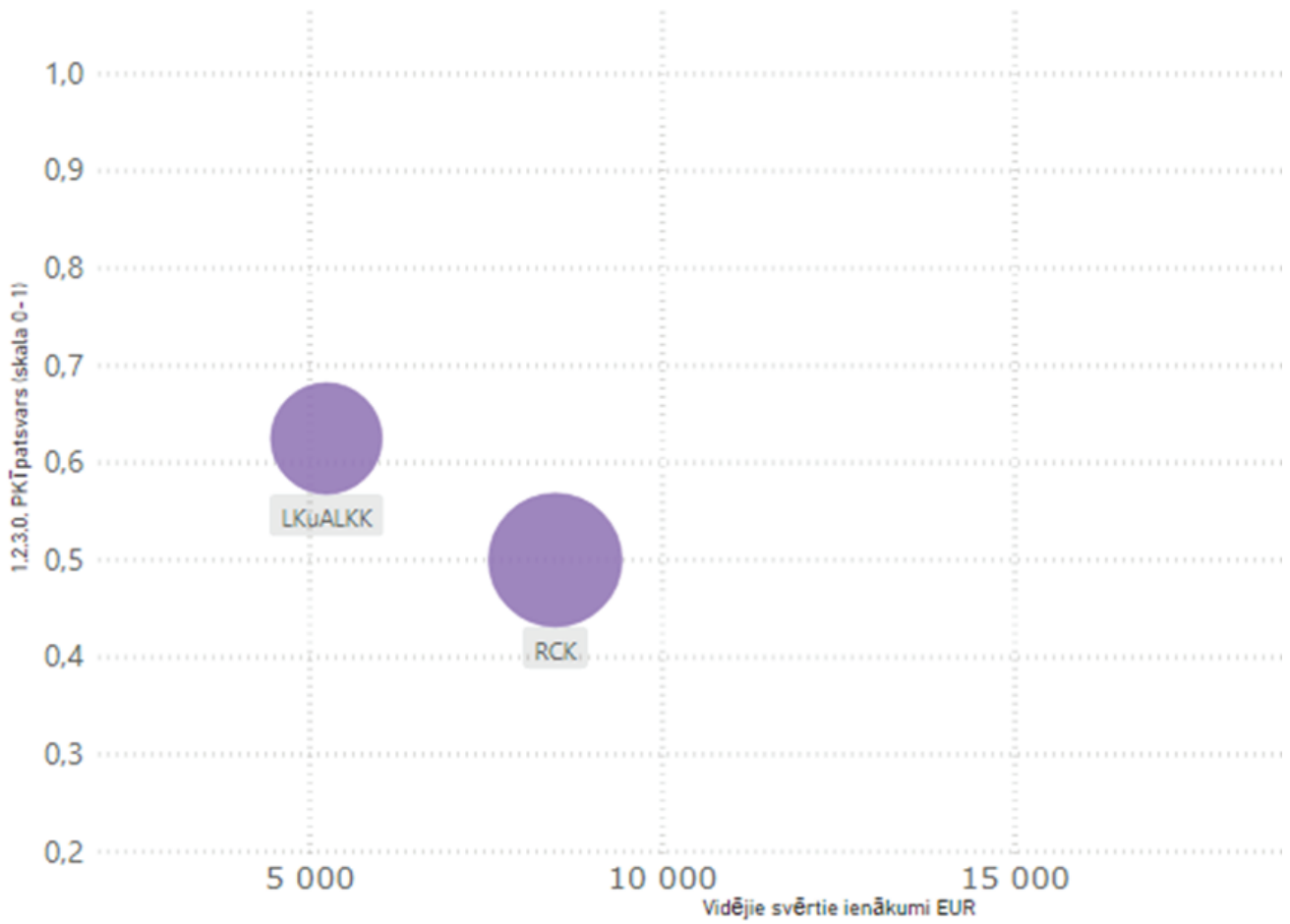
Grupa • Izglītība

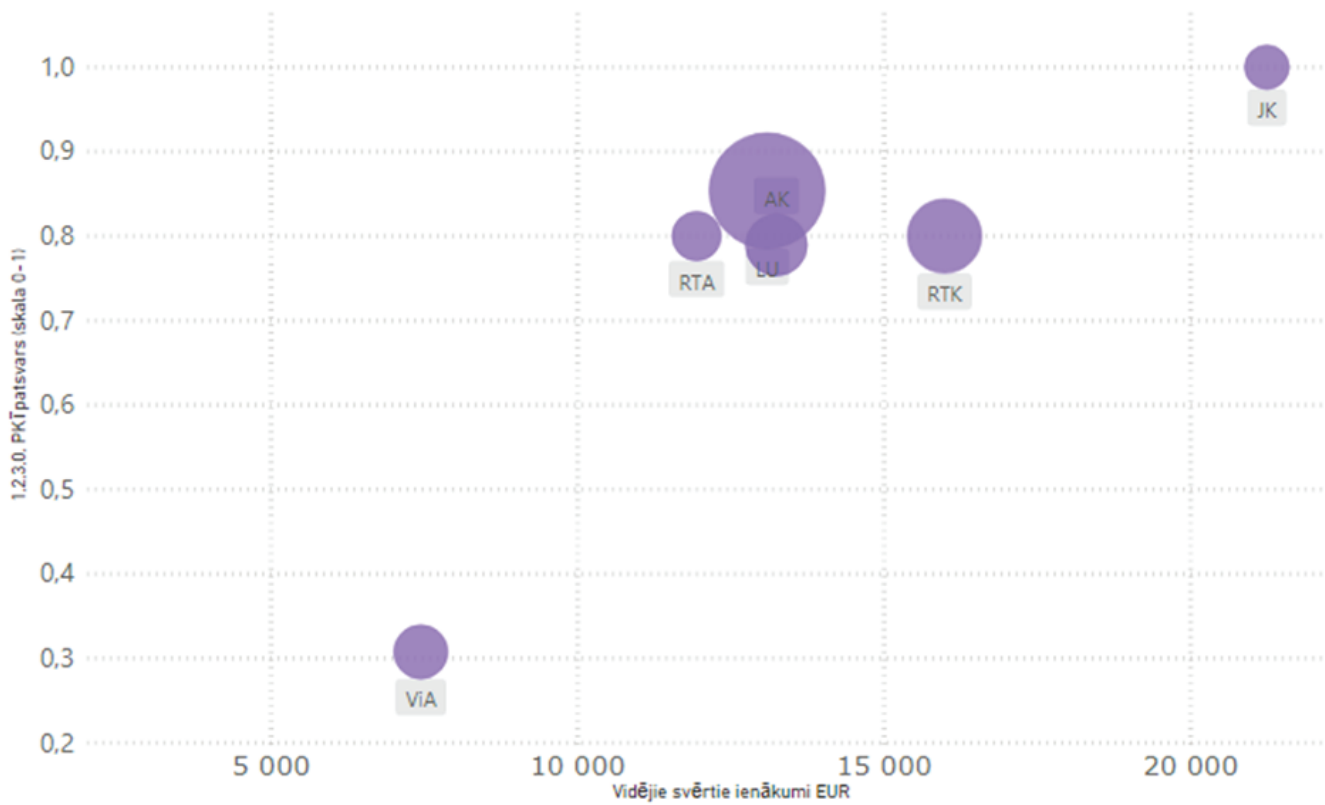
Grupa • Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība

Grupa ● Humanitārās zinātnes un māksla

Grupa ● Dabaszinātnes, matemātika, IT

**AII saisinājumi (AII nosaukumi un struktūrvienības -
atbilstīgi AII ievadītajai informācijai VIIS*)**

SIA Alberta koledža	AK
Banku augstskola	BA
Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledža	BA UK
Biznesa augstskola Turība	BAT
SIA Baltijas starptautiskā akadēmija	BSA
SIS Biznesa vadības koledža	BVK
Daugavpils Universitāte	DU
Daugavpils Universitātes aģentūra/ DU medicīniskā koledža	DU DMK
Ekonomikas un kultūras augstskola	EKA
SIA Grāmatvedības un finanšu koledža	GFK
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	ISMA
Jēkabpils Agrobiznesa koledža	JAK
Juridiskā koledža	JK
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija	JVLMA
Nodibinājums Luteru Akadēmija	LA
SIA Latvijas biznesa koledža	LBK
Liepājas Universitāte	LiepU
Latvijas Jūras akadēmija	LJA
Liepājas Jūrmieciņas koledža	LJK
Latvijas Kristīgā akadēmija	LKrA
Latvijas Kultūras akadēmija	LKuA
Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūra/ LKA Latvijas kultūras koledža	LKuALKK
Latvijas Lauksaimniecības universitāte	LLU
Latvijas Mākslas akadēmija	LMāA
Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija	LNAA
Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija	LSPA
Latvijas Universitāte	LU
Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža	LU PSK
Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžas Rēzeknes filiāle	LU PSK Rēzekne
Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledža	LU RMK
Malnavas koledža	MK
Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža	OMTK
Rīgas 1. medicīnas koledža	R1MK
Rīgas Aeronavigācijas institūts	RAI
Rīgas Aeronavigācijas institūta Daugavpils filiāle	RAI D
Rīgas Celtniecības koledža	RCK
Rīgas Ekonomikas augstskola, SSERīga	REA
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA	RISEBA
SIA Rīgas Juridiskā augstskola	RJA
Rīgas Stradiņa universitāte	RSU
Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledža	RSU SMK
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	RTA
Laterāna Pontifikālās Universitātes filiāle Rīgas Teoloģijas institūts	RTI
PIKC Rīgas Tehniskā koledža	RTK
Rīgas Tehniskā universitāte	RTU
Sociālās integrācijas valsts aģentūra	SIVA
SIA Starptautiskā kosmetoloģijas koledža	SKK
Transporta un sakaru institūts	TSI
Transporta un sakaru institūta Latgales filiāle	TSI L
Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža	UCAK
Ventspils Augstskola	VeA
Vidzemes Augstskola	ViA
Vadības koledža	VK
Valsts policijas koledža	VPK
Valsts robežsardzes koledža	VRK

*Valsts izglītības informācijas sistēma, <https://www.viis.lv>